

Co je to zen?

Jednoho dne přišel do zenového centra v Providence student z Chicaga a zeptal se zenového mistra Seung Sahna: "Co je to zen?"

Soen Sa zvedl svou zenovou hůl nad hlavu a zeptal se: "Rozumíš?"

Student odpověděl: "Nevím."

Soen Sa řekl: "Tahle mysl 'nevím', to jsi ty. Zen je pochopením sebe sama."

"A čemu na mně rozumíš ty? Uč mě, prosím."

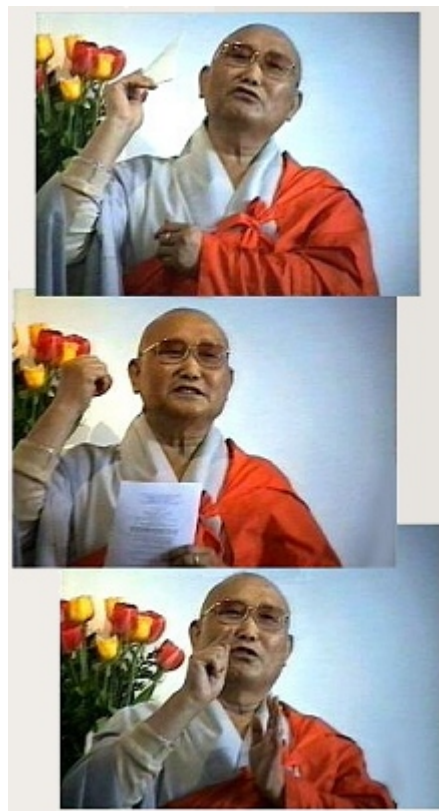
Soen Sa řekl: "V továrně se vyrábějí sušenky ve tvaru nejrůznějších zvířat, aut, lidí a letadel. Všechny mají různé tvary a názvy, ale všechny jsou ze stejného těsta a chutnají stejně."

Stejně tak všechno ve vesmíru - Slunce, Měsíc, hvězdy, hory, řeky, lidé, atd. - to všechno má různá jména a tvary, ale všechno je vyrobeno ze stejné substance. Vesmír je uspořádán do protikladných dvojic: světlo a tma, žena a muž, zvuk a ticho, dobrý a špatný. Ale všechny tyto protiklady jsou propojené, protože jsou vytvořeny z téže podstaty. Jejich názvy a tvary se liší, ale jejich podstata je stejná. Názvy a tvary vytváří až tvoje myšlení. Pokud nemyslíš a nejsi připoután k názvům a tvarům, pak se veškerá podstata sjednotí. Tvoje mysl "nevím" odtíná všechno myšlení. To je tvá podstata. Podstata této zenové hole a tvoje podstata jsou stejné. Ty jsi touto holí a tato hůl je tebou."

Student se zeptal: "Někteří filozofové nazývají tuto podstatu Energií, Myslí, Bohem nebo hmotou. Kdo z nich má pravdu?"

Soen Sa odpověděl: "Čtyři slepci šli jednou do zoo a navštívili slona. Jeden slepec se dotkl jeho boku a řekl 'Slon je jako zeď'. Další se dotkl jeho chobotu a prohlásil, že slon je jako had. Třetí slepec se dotkl jeho nohy a řekl 'Slon je jako sloup'. Poslední slepec se dotkl jeho ocasu a řekl 'Slon je jako koště'. Potom se ti čtyři začali spolu prát. Každý z nich věřil, že jeho názor je ten správný. Každý pochopil pouze tu část, které se dotkl. Žádný z nich nepochopil celek."

Podstata nemá žádný název ani tvar. Energie, Mysl, Bůh a hmota jsou jen různé názvy a tvary. Podstata rovná se Absolutno. Mít název a tvar znamená

mít protiklady. Takže celý svět je jako ti slepci, kteří se spolu perou. Neporozumění sobě je neporozuměním pravdě. Proto se spolu pereme. Až všichni lidé na světě porozumí sami sobě, potom dosáhnou Absolutna. Potom bude svět v míru. Světový mír, to je zen."

"Jak může praktikování zenu přinést světový mír?" zeptal se student.

Soen Sa řekl: "Lidé touží po penězích, slávě, sexu, jídlu a pohodlí. Všechny tyto touhy jsou myšlením. Myšlení přináší utrpení. Utrpení znamená - žádný světový mír. Ne-myšlení je tedy ne-utrpení. Žádné utrpení rovná se světový mír. Světový mír je Absolutno. Absolutno je Já."

"A jak tomu Absolutnu rozumět?" chtěl vědět student.

"Nejdřív musíš pochopit sám sebe," odpověděl Soen Sa.

"Jakým způsobem můžu pochopit sám sebe?"

Soen Sa zvedl svou zenovou hůl a zeptal se: "Vidíš tohle?"

Pak tou hůlí rychle uhodil do stolu a řekl: "Slyšíš tohle? Tato hůl, tento zvuk, tvoje mysl - jsou stejné, nebo se liší?"

"Stejné," odpověděl student.

"Říkáš-li, že jsou stejné, uhodím tě třicetkrát. Řekneš-li, že se liší, stejně tě uhodím třicetkrát. Proč?"

Student mlčel.

Soen Sa vykřikl: "KAAATZ!!!"

Potom řekl: "Nastává jaro, tráva roste sama."

This article copyright © 2009 Kwan Um School of Zen